

- 2) Перевірити нормативних документів - порівняння;
- 3) Перевірити облік розрахунків з оплати праці, перевірити реєстри та фінансову звітність - дослідження документів по суті.

Список використаних джерел

1. Аудиторська перевірка розрахунків з оплати праці: Аудит-інвест. URL: <https://audit-invest.com.ua/ua/payment-of-wages>.
2. Ангеловська О.В., Синяєва Л.В. Аудит розрахунків з оплати праці та типові помилки та порушення, що можуть бути виявлені при його перевірці. *Збірник наукових праць Таврійського агротехнологічного університету*. 2014. №1(25). С.14-18. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/145704967.pdf>.
3. Методика розрахунків з оплати праці: Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pidru4niki.com/1961092642198/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/metodika_auditu_rozrahunkiv_oplati_pratsi.
4. Вареник В.М., Друз'єва С.П.: Удосконалення механізму проведення аудиту з оплати праці на підприємствах сфери послуг. *Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління*. 2018. Випуск 1 (12). С.155-160. URL: <http://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1672/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D1%80%D1%83%D0%B7%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf>.
5. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

Хоменко К. Ю., здобувачка вищої освіти 2 курсу, група ОА-191
Науковий керівник – **Сагун О. С.**, д.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Сьогодні майже всі підприємства володіють невидимими цінностями: торговельними марками, комп'ютерними програмами. В бухгалтерському обліку все це називається – нематеріальні активи. Вони також мають ідентифікуватися, оцінюватися, відображатися в балансі, але так як явище нематеріальних активів виникло не так давно, то й підходи до цього всього є різні. Зазвичай вони мають значний вплив на ефективність підприємства і складають значну частину його майна, тому облік нематеріальних активів є дуже важливим та актуальним.

В Україні нематеріальні активи регулює Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», а саме визначає методологічні засади формування інформації про нематеріальні активи і незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи та розкриття інформації про них у фінансовій звітності. За цим стандартом нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований [4]. При цьому в нашій країні не всі підприємства повинні обліковувати нематеріальні активи згідно вітчизняного законодавства. Частина з них використовує Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи», за яким нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований [3]. Як ми бачимо, визначення суттєво не відрізняються.

Та все ж деякі нематеріальні активи, як-то кажуть, можна потримати в руках. Наприклад, право на користування земельною ділянкою чи право на винахід записані на папері, це і є їх матеріальна форма. Але в цьому випадку вона не є головною. Бувають більш складні випадки. Наприклад, якщо програмне забезпечення комп'ютера, який керує роботою верстата, є невід'ємною частиною пов'язаного із ним апаратного забезпечення, то воно обліковується як основний засіб.

Щодо класифікації нематеріальних активів, то, згідно П(С)БО 8, бухгалтерський облік нематеріальних активів ведеться щодо кожного об'єкта за такими групами: права користування природними ресурсами, права на комерційні позначення, авторське право та суміжні з ним права, права на об'єкти промислової власності, права користування майном та інші нематеріальні активи. Щоб зарахувати нематеріальний актив на баланс, обов'язково повинна існувати імовірність одержання майбутніх економічних вигод від цього активу та має бути достовірно визначена його вартість. Наприклад, торговельна марка рекламує товар та гарантує його якість, від чого компанія в майбутньому отримає прибуток, ну і, звісно, торговельна марка має вартість, за яку її придбали.

Так само, як і основні засоби, придбані чи створені нематеріальні активи зараховуються на баланс тільки за первісною вартістю. При цьому первісна вартість визначається в залежності від того, яким шляхом нематеріальний актив був отриманий: безоплатна передача, купівля чи створення. Все це описано в П(С)БО 8. Слід зазначити, що до нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок, застосовують поняття переоцінки [4].

Амортизуються нематеріальні активи за методами, які описані П(С)БО 7 «Основні засоби», що ще раз доводить, що облік нематеріальних активів схожий на облік основних засобів. Підприємство самостійно обирає метод амортизації, який більше йому підходить. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив уведено в господарський оборот. Припиняється ж амортизація з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу [4].

Коли підприємство вирішило безоплатно передати нематеріальний актив, або воно більше не отримує від нього економічних вигод, то нематеріальний актив списується з балансу [4].

Нематеріальні активи обліковуються на рахунку 12 «Нематеріальні активи», який в свою чергу має свої субрахунки, які збігаються з групами нематеріальних активів:

- 121 «Права користування природними ресурсами»;
- 122 «Права користування майном»;
- 123 «Права на комерційні позначення»;
- 124 «Права на об'єкти промислової власності»;
- 125 «Авторське право та суміжні з ним права»;
- 127 «Інші нематеріальні активи» [1].

Отже, облік нематеріальних активів має вагоме значення для діяльності підприємства, тому потребує подальшого глибокого вивчення та законодавчих нововведень.

Список використаних джерел

1. Диба В. М. Нематеріальні активи: принципи визначення та визнання. *Вчені записки*. 2008. №10. С. 217–222.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/z0893-99#top>

3. Нематеріальні активи: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38) від 01.01.2012. Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#top

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерство фінансів України від 18.10.1999 №242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750%2D99&p=1154500791191400#Text>

Черняк Д. О., здобувачка вищої освіти 3 курсу гр. ФАМ-181

Науковий керівник – **Акименко О. Ю.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

МІЖНАРОДНІ ПОДАТКОВІ ІННОВАЦІЇ - 2021

Системи оподаткування у всьому світі надзвичайно різноманітні. Серед них є такі, які добре виконують функції, покладені на них, а є і очевидні аутсайтери. Щоб з'ясувати причини такої ситуації та знайти нові шляхи вирішення поточних довгострокових проблем оподаткування, необхідно вийти за рамки традиційних методів оподаткування та постійно контролювати щорічні зміни в міжнародній системі оподаткування. Тому дуже важливо проаналізувати інновації 2021 року, які з'явилися в системі міжнародного оподаткування в умовах кризи, спричиненої пандемією COVID-19, яка може стати навіть більш глибокою, ніж «велика рецесія» 2008-2009 років.

На противагу Німеччині, Чехії, Польщі, Нідерландам, Великобританія не вдалася до великих радикальних змін, однак подвійність проблеми присутня. З одного боку бюджетом передбачено підтримку підприємств, постраждалих від пандемії, що безумовно може створити умови для економічного зростання. З іншого боку, для забезпечення бюджетної стабільності необхідно або підвищити податки, або скоротити витрати приблизно на 60 мільярдів фунтів стерлінгів (84 мільярди доларів США), що є майже неможливим за умови відновлення економічних наслідків пандемії.

Таблиця 1 – Податкові інновації Великобританії

Зміни в оподаткуванні	Сутність податку, відповідні наслідки
Збільшення корпоративного податку	Збільшення збору податків під час економічного спаду з одночасним виникненням негативного сигналу бізнесу та інвесторам.
Податок до надприбутку	Використання у випадку перевищення сумою певного середнього показника.
Податок на непередбачені витрати	Спрямування тільки до конкретних секторів з явною вигодою від державної політики під час кризи COVID-19.
Знижена тимчасова 5-відсоткова ставка ПДВ	Великобританія отримує вигоду від реформування ПДВ, оскільки наслідки є менш чутливими до економічного спаду, ніж стягнення податку з прибутку або корпоративних податків.

Джерело: [1]

Німеччина, в свою чергу впроваджує підвищений податок з нещодавно зареєстрованих автомобілів з високим рівнем викидів вуглекислого газу. Так, з метою зменшення викидів CO₂ на 40-42% у транспортному секторі, Урядом Німеччини прийнято рішення стягувати